

МЕТОДИ ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ ІННОВАЦІЙ: ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА

студент гр. МКмс-31/1м **Коваленко Я.А.**

В останній час інновації стали тією рушійною силою, що сприяє безперервності економічних змін в динамічному середовищі, сприяють підвищенню результативності функціонування суб'єктів діяльності на ринку.

Для успішного розвитку будь-якого підприємства необхідною умовою виживання на ринку є наявність своєчасного та систематичного аналізу власної інноваційної діяльності. Адже не маючи відповідної інформації про рівень ефективності застосування певної модернізації не можливо правильно рухатися та будувати стратегічні плани.

Під ефективністю в даному випадку розуміється відносна величина, що характеризує результативність понесених затрат, розрахована зіставленням ефекту та рівнем затрат на його досягнення.

Обрання відповідного методу оцінювання ефективності впровадження інновацій залежить від типу об'єкту інновації: засоби і знаряддя праці (нові; реконструйовані; модернізовані); предмети праці (сировина, паливо, матеріали, енергія); предмети кінцевого споживання; технологічні процеси; методи організації виробництва, праці та управління; інноваційний проект.

Залежно від результатів та витрат, розрізняють наступні методи оцінки ефективності інновацій (табл. 1).

Таблиця 1 – Методи оцінки ефективності інновацій

Метод	Переваги	Недоліки
Науково-технічний	<ul style="list-style-type: none">- можна визначити на скільки інновація буде конкуренто-спроможною на ринку;- на основі отримання патенту (так як це інноваційний продукт) є шанс залучити інвесторів.	<ul style="list-style-type: none">- відсутність чіткої регламентації даних для бази порівняння;- не завжди є аналоги з якими можна провести аналогію (так як це інновація або цілком нового продукту, або його модернізація).
Економічний	<ul style="list-style-type: none">- наочно проаналізувати рівень витрат на розробку, впровадження та реалізацію з рівнем отриманого доходу/збитку;- на основі аналізу зробити відповідні висновки про доцільність інноваційного проекту (продовжувати, скоротити рівень витрат, не вкладати кошти взагалі).	<ul style="list-style-type: none">- дисконтований період окупності не показує, чи дійсно інвестиція приносить гроші, задовольняючи потреби споживача на конкурентних ринках;- достатньо велике за обсягом значення ЧПВ не завжди відповідає економічно доцільному варіанту капіталовкладень, залежність від ставки дисконтування;- виникають додаткові складності при виборі найбільш доцільного інвестиційного проекту, якщо критерій ВНД приймає декілька різних значень.

Ресурсний	<ul style="list-style-type: none"> - врахування перспективи діяльності розвитку підприємства; - можливість врахування специфіки ринкових умов для певного об'єкта. 	<ul style="list-style-type: none"> - в аналітичних розрахунках використовується не фактична господарська інформація, а прогнозована; - аналітичні процедури носять суб'єктивний характер; - через тривалість періоду оцінки та нестабільність реальних процесів припливу та відпливу капіталу не можливо отримати абсолютно точних результатів.
Соціальний	<ul style="list-style-type: none"> За умов позитивного внеску у соціальну сферу можливо: - отримання певних пільг від держави як соціально-відповідального підприємства; - підвищення репутації підприємства. 	<ul style="list-style-type: none"> - відсутність єдиної методики оцінки соціальної ефективності.
Екологічний	<ul style="list-style-type: none"> - застосування грошових аналогів повної економічної цінності навколишнього середовища; - оцінка грошового еквівалента економічному збитку від забруднення навколишнього середовища при його запобіганні; - фінансова оцінка витрат і результатів, отриманих в процесі здійснення природоохоронних проектів. 	<ul style="list-style-type: none"> - недостатньо теоретичної бази для проведення розрахунків за даними методиками; - складність в підрахунках.

Обсяг ефекту від реалізації інновацій можна визначити їхньою очікуваною ефективністю, у наступних випадках: у продуктивному – покращення рівня якості продукції і розширення її асортименту; у технологічному – підвищенням рівня продуктивності і поліпшенням умов праці; у функціональному – підвищенням рівня ефективності управління; у соціальному – поліпшенням якості життя.

Отже, інновації спонукають до структурних зрушень у всіх сферах виробництва, спонукають до реорганізації, утворення нових видів діяльності підприємства. Тому, щоб залишитися на ринку і бути конкурентоспроможним потрібно не лише використовувати інновації, а ще й проводити оцінку їх застосування.

Науковий керівник: доц. Мельник Ю.М.

Коваленко, Я.А. Методи оцінки ефективності інновацій: порівняльна характеристика [Текст] / Я. А. Коваленко; наук. кер. Ю.М. Мельник // Економічні проблеми сталого розвитку : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої пам'яті проф. Балацького О.Ф., м. Суми, 6-8 травня 2014 р.: у 2-х т. / За заг. ред.: О.В. Прокопенко, О.В. Люльова. - Суми : СумДУ, 2014. - Т.2. - С. 203-205.